

GDAŃSK

Raport
z realizacji
Programu
Operacyjnego

**PRZESTRZEŃ
PUBLICZNA**

2022

**Raport z realizacji
Programu Operacyjnego
IX. Przestrzeń Publiczna
za 2022 rok**

Spis treści

Wprowadzenie	2
Dokumenty strategiczne Gdańska	2
Czemu służy podsumowanie?	2
Z czego składa się raport?	2
Wypowiedź Koordynatora na temat programu	4
Fakty i liczby	5
Działania podjęte w 2022 roku w ramach realizacji celów operacyjnych	6
Cel operacyjny IX.1. Wyższa jakość przestrzeni publicznej	6
Cel operacyjny IX.2. Większe uwzględnienia terenów zielonych i obszarów cennych przyrodniczo w kształtowaniu przestrzeni publicznej	16
Cel operacyjny IX.3. Szersze uspołecznienie planowania i działań w przestrzeni publicznej	18
Wskaźniki realizacji Programu Operacyjnego Przestrzeń Publiczna [2016-2022]	24
Cel XI.1. Wyższa jakość przestrzeni publicznej	24
Cel IX.2. Większe uwzględnienie terenów zielonych i obszarów cennych przyrodniczo w kształtowaniu przestrzeni publicznej	25
Cel IX.3. Szersze uspołecznienie planowania i działań w przestrzeni publicznej	26

Wprowadzenie

Dokumenty strategiczne Gdańska

Strategia Rozwoju Miasta Gdańsk 2030 Plus oraz jej integralna część, jaką jest dokument **Gdańsk Programy Operacyjne 2023**, stanowią nadrzędne instrumenty zarządzania rozwojem Gdańska. Poprzez wskazane w nich priorytety strategiczne dla Gdańska dają podstawy do świadomego kształtowania procesów rozwoju Miasta. Ich wdrażanie ma służyć osiągnięciu trwałego i zharmonizowanego rozwoju Gdańska oraz systematycznemu podnoszeniu jakości życia w Mieście.

Potrzeby rozwojowe Gdańska zostały ujęte w dziewięciu obszarach, które obejmują Programy Operacyjne, takich jak: Edukacja, Zdrowie Publiczne i Sport, Integracja Społeczna i Aktywność Obywatelska, Kultura i Czas Wolny, Innowacyjność i Przedsiębiorczość, Atrakcyjność Inwestycyjna, Infrastruktura, Mobilność i Transport oraz **Przestrzeń Publiczna**.

Każdemu z Programów przypisany jest Koordynator, który czuwa nad systematycznym wdrażaniem założeń i nadaje ton działaniom służącym urzeczywistnieniu celów operacyjnych.

Czemu służy podsumowanie?

Chcemy, by niniejszy raport miał praktyczny wymiar – służył udokumentowaniu zrealizowanych działań w ramach poszczególnych Programów Operacyjnych, jak również dostarczał wiedzy niezbędnej do zarządzania nimi. Usprawnianie procesów wdrażania rozwiązań, które służą rozwojowi Gdańska, musi opierać się na analizie działań prowadzonych w różnych obszarach życia Miasta oraz uwzględniać lokalny kapitał społeczny, czyli pogłębiać aktywną współpracę i wzmacniać aktywność obywatelską.

Godny podkreślenia jest fakt, że realizacja Programów Operacyjnych wzmocniła efekt synergii w działaniach o charakterze interdyscyplinarnym. Oznacza to, że przy realizowanych projektach podejmowana jest ścisła współpraca międzyobszarowa, mająca na celu osiągnięcie efektów odpowiadających potrzebom wspólnoty gdańszczanek i gdańszczan.

Z czego składa się raport?

Wprowadzenie. Strategia Rozwoju Miasta Gdańsk 2030 Plus wraz z Programami Operacyjnymi są nadrzędnymi dokumentami strategicznymi stanowiącymi podstawę do zintegrowanego, długofalowego zarządzania rozwojem Gdańska. Niniejszy raport stanowi podsumowanie podjętych w 2022 roku przedsięwzięć wpisujących się w realizację ustalonych priorytetów rozwojowych i służących osiągnięciu celów operacyjnych w Programie Operacyjnym Przestrzeń Publiczna.

Aby zobrazować aktualny stan rzeczy w obszarze przestrzeni publicznej, w pierwszej części raportu zaprezentowane zostały **Fakty i liczby** odnoszące się do wybranych zagadnień

Raport z realizacji Programu Operacyjnego Przestrzeń Publiczna za 2022 rok
wersja dostępna cyfrowo

odzwierciedlających procesy związane z estetyką przestrzeni i dostępnością jej poszczególnych elementów.

Zasadniczym elementem raportu jest zestawienie **Działań podjętych w 2022 roku w ramach realizacji celów operacyjnych** Programu Operacyjnego Przestrzeń Publiczna.

Wyszczególnienie przedsięwzięć podjętych przez Miasto ukazuje w jaki sposób realizowane są trzy cele operacyjne wskazane w obszarze przestrzeni publicznej. Wiele podejmowanych inicjatyw służy osiągnięciu celów operacyjnych z zakresu kilku Programów Operacyjnych, co w tekście zostało odnotowane jako powiązania z innymi Programami.

Na końcu raportu, w formie tabelarycznej zaprezentowano jakościowe i kontekstowe **Wskaźniki realizacji celów operacyjnych**. Wartości wskazane za lata 2016–2022 umożliwiają dokonanie analizy zmian, jakie zaszły w wyniku wprowadzonych działań, interwencji i projektów.

Wypowiedź Koordynatora na temat programu

Jednym z głównych celów procesu rozwojowego miasta jest kształtowanie spójnej, uporządkowanej przestrzeni, przyjaznej i dostępnej dla mieszkańców. Program Operacyjny Przestrzeń Publiczna w dużej mierze skupia się na regulacjach dotyczących kreowania przestrzeni miejskiej, planach zagospodarowania przestrzennego oraz innych dokumentach ustalających zasady tworzenia nowych oraz porządkowania i podnoszenia atrakcyjności istniejących przestrzeni publicznych.

Swoim zakresem Program obejmuje zarówno przestrzenie publiczne w postaci placów, wybranych ulic, bulwarów, jak i przestrzenie zielone, takie jak parki, ogrody i skwery. Przestrzeń publiczna jest użytkowana przez ogół mieszkańców, dlatego niezwykle istotny jest ich udział w jej zagospodarowaniu. W związku z tym w Programie Operacyjnym Przestrzeń Publiczna mieszczą się zagadnienia związane z partycypacją społeczną i udziałem mieszkańców w kreowaniu rozwoju miasta.

Koordinator Programu

Edyta Damszel-Turek
Dyrektor Biura Rozwoju Gdańska

Opiekun merytoryczny Programu

Piotr Grzelak
Zastępca Prezydenta Miasta Gdańska do spraw zrównoważonego rozwoju i inwestycji

Zespół Programowy

Paulina Borysewicz
Wioleta Holender
Przemysław Kluz
Krzysztof Maciejewicz
Izabela Małuszek
Joanna Miler
Małgorzata Mgłosiek
Bernard Nalewajko
Monika Nkome-Evini
Eliza Poznańska
Milena Radziszewska
Aldona Remelska
Grzegorz Szczuka
Michał Szymański
Lidia Urbańska
Janusz Witkowicz
Bożena Żmijewska

Fakty i liczby

- 749 miejscowych planów zagospodarowania obowiązywało na koniec 2022 roku
Źródło: Biuro Rozwoju Gdańska
- 24,0% udział terenów zielonych (lasy, ogródki działkowe, zieleń miejska) w całkowitej powierzchni miasta w 2022 roku
Źródło: Biuro Rozwoju Gdańska
- 16 040 drzew i krzewów posadzonych w 2022 roku przez jednostki miejskie
Źródło: Gdański Zarząd Dróg i Zieleni
- 13 tys. m² powierzchnia zasianych łąk kwietnych na terenie miasta w 2022 roku
Źródło: Gdański Zarząd Dróg i Zieleni
- 52 liczba projektów wybranych do realizacji w ramach Zielonego Budżetu Obywatelskiego w 2022 roku
Źródło: Urząd Miejski w Gdańsku
- 37 oświetlonych ulic i ciągów pieszych lub ich fragmentów w ramach programu „Jaśniejszy Gdańsk” w 2022 roku
Źródło: Dyrekcja Rozbudowy Miasta Gdańska
- 171 spotkań edukacyjno-informacyjnych i warsztatów z mieszkańcami zorganizowało Biuro Rozwoju Gdańska w 2022 roku
Źródło: Biuro Rozwoju Gdańska
- 3323 liczba uczestników spotkań edukacyjno-informacyjnych i warsztatowych w 2022 roku
Źródło: Biuro Rozwoju Gdańska

Działania podjęte w 2022 roku w ramach realizacji celów operacyjnych

Cel operacyjny IX.1. Wyższa jakość przestrzeni publicznej

- W 2022 r. uchwalono łącznie 20 **miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego**. Łącznie na koniec roku obowiązywało 749 planów, obejmujących swoim zasięgiem powierzchnię 17 300 ha, które pokrywały 65,1% powierzchni miasta.
- Kontynuowano prace studialno-koncepcyjne nad zbiorem **Gdańskich Przestrzeni Lokalnych**, które stanowią III etap opracowania – w 2022 r. opracowano karty dla 16 przestrzeni lokalnych, w dzielnicach: VII Dwór, Suchanino, Osowa, Wzgórze Mickiewicza, Rudniki, Wrzeszcz Dolny, Osowa, Młyniska, Zaspą Młyniec, Kokoszki, Ujeścisko-Łostowice (2 przestrzenie), Przymorze Wielkie, Przymorze Małe, Brzeźno, Nowy Port. W sumie na koniec 2022 r. opublikowano karty dla 30 lokalizacji. Ponadto na bieżąco aktualizowano interaktywną mapę udostępnioną na stronie BRG, która pokazuje zbiór wszystkich przestrzeni lokalnych w granicach miasta z rozróżnieniem na lokalizacje opracowane i te w trakcie prac.
- Kontynuowanie wdrażania **Gdańskiego Standardu Ulicy Miejskiej** w jednostkach miejskich. Procedury, rozwiązania modelowe oraz rekomendacje wskazane w opracowaniu są stosowane przy przygotowywaniu projektów nowych ulic oraz przebudowy istniejących, z wyłączeniem zadań realizowanych w trybie bieżącego utrzymania, remontu bądź modernizacji zagospodarowania. **[Powiązanie z Programem Operacyjnym VIII. Mobilność i Transport]**
- Kontynuowano wdrażanie **Uchwały Krajobrazowej Gdańska (UKG)**. Dokument określa regulacje w zakresie nośników reklam, małej architektury oraz ogrodzeń w celu poprawy estetyki przestrzeni publicznych. Uchwała między innymi nałożyła obowiązek dostosowania istniejących nośników reklamowych do przepisów UKG w ciągu 2 lat od wejścia w życie (do kwietnia 2020 r.). W przypadku reklam niezgodnych z UKG wysyłane są wezwania do ich usunięcia. Do końca 2022 r. wysłano 1685 wezwań, wszczęto łącznie 160 postępowań oraz nałożono ponad 100 kar na łączną kwotę ponad 700 tys. zł. Wydano również ponad 870 opinii o zgodności reklam z UKG. Wdrażanie UKG to przede wszystkim informowanie przedsiębiorców, konsultacje z sieciami handlowymi i agencjami reklamowymi.
- W 2022 r. przystąpiono do aktualizacji **Systemu Tras Rowerowych STeR**. Na początku roku projekt sieci tras STeR 2.0 został opublikowany w formie mapy interaktywnej z możliwością wskazywania uwag i propozycji nowych tras. Wpłynęło ok. 400 głosów, które zostały rozpatrzone przez zespół projektowy (242 zostały uwzględnione, 158 nieuwzględnione). W drugiej połowie 2022 r. trwały prace nad finalizacją kompletnego opracowania STeR 2.0. W 2023 r. planowane jest uchwalenie dokumentu.

Raport z realizacji Programu Operacyjnego Przestrzeń Publiczna za 2022 rok
wersja dostępna cyfrowo

- Popularyzowano dokument **Gdańskiej Polityki Wodnej**. Jest to studium analityczno-koncepcyjne dotyczące wizji terenów nadwodnych, opracowywane w celu określenia kierunków zagospodarowania oraz elementów wyposażenia nabrzeży i brzegów Wisły, Motławy, potoków, małych rzek i plaż Zatoki Gdańskiej. W 2022 r. prezentowano opracowanie różnym grupom zainteresowanych kształtowaniem terenów nadwodnych oraz opublikowano szereg artykułów w prasie. Dodatkowo rozpoczęto prace nad analizą wyznaczonych obszarów i tworzeniem tzw. błękitnych kart – potencjalnych miejsc pod małą retencją miejską.
- W ramach promocji i realizacji obiektów małej retencji w 2022 r. w Gdańsku zorganizowano ogólnopolską konferencją branżową pn. „**Zielona Retencja – jak przeciwdziałać podtopieniom i suszom w miastach**”, która odbyła się w ramach programu edukacyjnego **Gdańska Akademia Retencji**. Przeprowadzono również warsztaty z zakładania ogrodów deszczowych podczas pikniku edukacyjnego Gdańska EkoStrefa. Odbyły się także pikniki edukacyjne organizowane przez rady dzielnic i inne środowiska.

Rycina 1. Konferencja „Zielona Retencja – jak przeciwdziałać podtopieniom i suszom w miastach”. Fotograf: Piotr Wittman / www.gdansk.pl

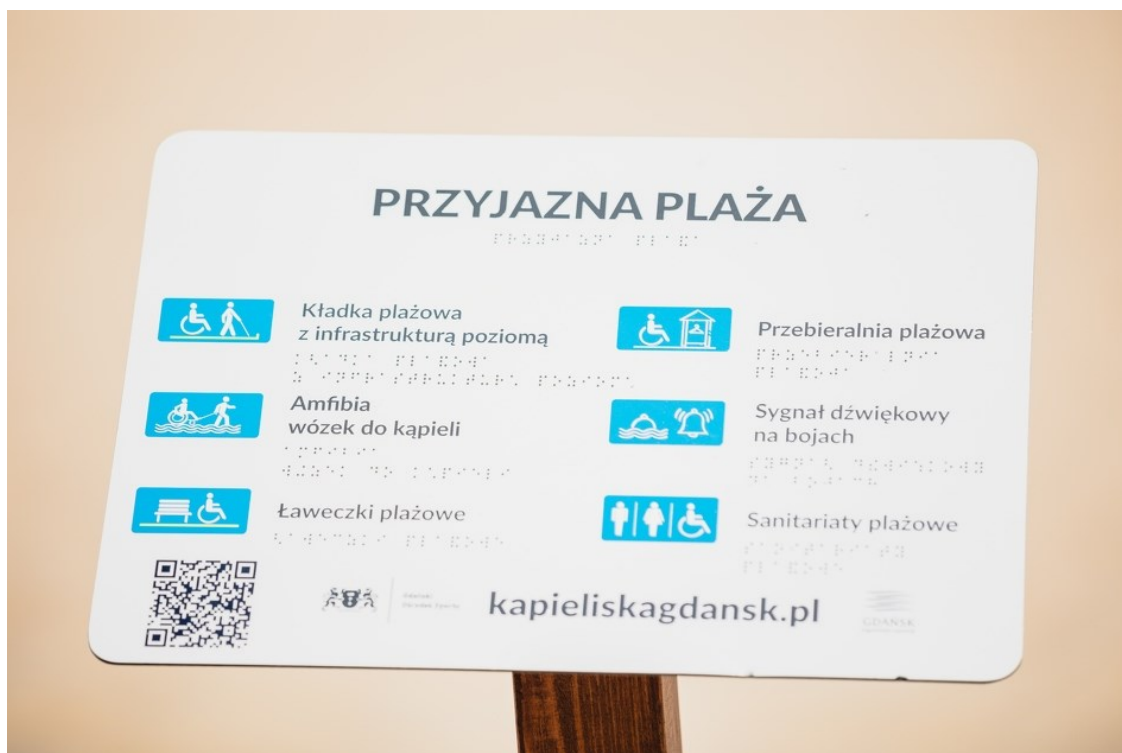
- Wdrażano standardy dotyczące małej retencji, czyli zasady zagospodarowania i zabudowy terenu. Ich stosowanie zmniejszy spływ wód opadowych do odbiorników miejskich, zwiększając jednocześnie walory przyrodnicze i rekreacyjne przestrzeni. W 2022 r. zakończono opracowanie merytorycznego dokumentu pn. „**Wytyczne do odbiorów powierzchniowych obiektów małej retencji (SPRIM)**” oraz zakończono opracowanie dokumentu wewnętrznego pn. „**Standardy utrzymania ogrodów**

deszczowych oraz ograniczonego koszenia”, które są zbiorem dobrych praktyk z realizacji i utrzymania obiektów małej retencji.

- Kontynuowano opracowywanie **Strategii funkcjonalno-użytkowej dla gdańskich potoków**, która ma polegać na opracowaniu wytycznych dla obszarów położonych w bliskim sąsiedztwie gdańskich potoków i znajdujących się na nich zbiorników. W 2022 r. planowano opracowanie i zakończenie strategii funkcjonalno-użytkowej dla Potoku Oliwskiego, zakres zadania objęła Gdańska Polityka Wodna.
- W 2022 r. kontynuowano **współpracę w zakresie urządzania i pielęgnacji terenów zieleni miejskiej**. Przeprowadzone zostały konsultacje społeczne z mieszkańcami dotyczące zagospodarowania terenu przy ul. Ugory. We współpracy z mieszkańcami, Gdańskimi Nieruchomościami, Radą Dzielnicy Stogi, Wspólnotą Mieszkańców oraz przedstawicielami hospicjum „eMOCja” opracowano wytyczne, stanowiące wkład do koncepcji zagospodarowania przestrzeni, na podstawie których spółka Gdańskie Wody opracowała projekt koncepcyjny.
- Zakończono prace nad dokumentem **Gdańskiej Polityki Zieleni** oraz przeprowadzono proces konsultacji i opiniowania w jednostkach miejskich. Dokument ramowy określa spójną, planową i długoterminową politykę rozwoju zielonej infrastruktury w skali ogólnomiejskiej jako komponentu sieci Błękitno-Zielonej Infrastruktury Gdańska oraz zawiera wytyczne dotyczące jej kształtowania.
- W ramach projektu **„Nasadenia w pasach drogowych i na terenach zieleni”** w 2022 r. posadzono prawie 28 860 roślin wieloletnich, w tym byliny i trawy (12 511 szt.), krzewy i pnącza (10 761 szt.), a także cebulki kwiatowe (4733 szt.). Kontynuowano również akcję **#wysokatrawa** popularyzującą ograniczenie koszenia na terenach miejskich i prywatnych.
- W 2022 r. zainicjowano prace nad **Studium Pasma Alei Grunwaldzkiej**. Podczas prac nad Studium odbyły się rozmowy ze wszystkimi interesariuszami: mieszkańcami, radami dzielnic, gestorami sieci oraz inwestorami. Ukończony został etap uwarunkowań, powstały liczne opracowania eksperckie dotyczące w szczególności rozwiązań transportowych, by w kolejnym etapie w 2023 r. móc wypracować wizję architektoniczno-urbanistyczną.
- W 2022 r. zakończono realizację gdańskiej części szlaku turystycznego realizowanego w ramach projektu **„Szlak Turystyczny przez Trójmiejski Park Krajobrazowy wraz z łącznikami”**. W ramach inwestycji zmodernizowano nawierzchnię istniejących tras biegnących przez gdańską część Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego oraz wybranych łączników, czyli tras pomocniczych, dojazdowych do trasy głównej szlaku. W ramach inwestycji wykonano również oznakowanie szlakowe trasy głównej i łączników.
- Pod koniec roku rozpoczęto prace remontowe obejmujące modernizację **Długiego i Rybackiego Pobrzeża** na odcinku od mostu Zielonego do bramy Straganiarskiej (Targu Rybnego). Prace mają na celu doprowadzenie istniejącej konstrukcji nabrzeża do właściwego stanu technicznego. Planowany termin zakończenia prac wyznaczono na I kwartał 2024 r.

Raport z realizacji Programu Operacyjnego Przestrzeń Publiczna za 2022 rok
wersja dostępna cyfrowo

- Działano również w ramach programu „**Pomorskie Szlaki Kajakowe**”, który zakłada budowę przystani kajakowych z infrastrukturą towarzyszącą, taką jak: pomosty, podesty, zatoki do cumowania, oznakowanie w 7 lokalizacjach. Dotychczas wybudowano 6 z 7 przystani. Do wykonania została jedna przystań kajakowa w lokalizacji Opływ Motławy przy ul. Na Szańcach. W 2022 r. ze względu na nowe wytyczne Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w zakresie rozwiązań technicznych zaszła konieczność opracowania zmienionej dokumentacji projektowej oraz pozyskania nowej decyzji wodnoprawnej dla ostatniej przystani. **[Powiązanie z Programem Operacyjnym II. Zdrowie Publiczne i Sport]**
- W zakresie rozwoju oferty turystyki i rekreacji wodnej w obszarze Pętli Żuławskiej i Zatoki Gdańskiej w 2022 r. **rozbudowano port jachtowy Górki Zachodnie**, dzięki czemu na ternie portu mogą cumować 183 jednostki pływające. **[Powiązanie z Programem Operacyjnym II. Zdrowie Publiczne i Sport]**
- W 2022 r. w ramach projektu „**Przyjazna plaża**” powstała w pełni dostępna plaża dla osób z niepełnosprawnościami na kąpielisku Stogi (wejście nr 26). W planach jest również budowa podjazdu przy schodach prowadzących do przystanku tramwajowego. Ponadto dostosowano część wejścia na plażę. Obecnie w pełni dostępne i przyjazne są dwa kąpieliska: przy ul. Hallera – wejście na plażę nr 50 – i przy ul. Nowotnej – wejście na plażę nr 26.
- Trwały prace nad **nowym zagospodarowaniem strefy wejściowej na plaże na Stogach**. Na początku 2022 r. ogłoszono konkurs na koncepcję architektoniczno-urbanistyczną. Wyniki konkursu wraz z rekomendacjami urbanistycznymi przekazano do Gdańskiego Ośrodka Sportu – w celu zawarcia w dokumentacji przetargowej dla przyszłego dzierżawcy terenu. W grudniu zaktualizowano opracowanie, które określa warunki ekonomiczne oraz czas dzierżawy, zapewniające efektywną realizację inwestycji przez potencjalnego dzierżawcę.
- W ramach **rozwoju nadmorskich placów zabaw** w 2022 r. kontynuowano rozbudowę i tworzenie nowych placów zabaw w obszarach nadmorskich. Obecnie funkcjonują trzy plażowe place zabaw: „Zaruski” przy wejściu na plażę 51, „Gdańskie Kamieniczki” przy wejściu 64 oraz zrealizowany w 2022 r. plac zabaw pn. „Wyspa Sobieszewska” przy wejściu nr 51 w Brzeźnie.

Rycina 2. Przyjazna plaża - tablica informacyjna. Fotograf: Dominik Paszliński / www.gdansk.pl

- Kontynuowano wdrażanie „**Poradnika projektowania przestrzeni zabaw**“. Dokument zawiera zbiór zasad i dobrych praktyk w zakresie projektowania przestrzeni zabaw, w tym placów zabaw, z podziałem miasta na strefy, dla których opracowano wytyczne i zalecenia. Poradnik przeznaczony jest dla projektantów i wykonawców przestrzeni zabaw świadczących usługi na rzecz jednostek miejskich, a także innych podmiotów działających w przestrzeni miasta, takich jak spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, deweloperzy oraz przedsiębiorcy. Broszura jest dostępna między innymi w DRMG i BRG, a także w wersji cyfrowej na stronie internetowej GZDiZ.
- Kontynuowano **modernizację moła w Brzeźnie**. W zakresie bieżącego utrzymania zaplanowano: remont moła, wymianę barierek, poszycia, latarni, konserwację filarów i polepszenie infrastruktury (ławki, pojemniki na odpady). Prace wykonywane są stopniowo. W 2022 r. przeprowadzono II etap wymiany barierek.
- Wdrażając założenia **Gminnego Programu Rewitalizacji**, w 2022 r. rozpoczęto zagospodarowywanie terenu Opływu Motławy i bastionów, które potrwają jeszcze w 2023 r. Koszt inwestycji to ponad 19 mln zł. Zakończono roboty budowlane w układzie ulic: Przyokopowa, Polna, Wierzbowa na Dolnym Mieście oraz Strajku Dokerów, Góreckiego i Wilków Morskich w Nowym Porcie. Rozpoczęto prace budowlane dotyczące układu drogowego Biskupiej Górki.
- W ramach **zagospodarowania północnego cypla Wyspy Spichrzów** w formule partnerstwa publiczno-prywatnego (PPP) kontynuowano przebudowę mostu Stągiewnego jako zwodzonego oraz budowę mariny na południe od mostu Stągiewnego

przy ul. Motławskiej. Procedury odbiorowe inwestycji zostały zaplanowane na 2023 r.

[Powiązanie z Programem Operacyjnym VIII. Mobilność i Transport]

- W obrębie przedsięwzięcia „**Zagospodarowanie obszaru dawnej zajezdni tramwajowej na Dolnym Mieście w formule PPP**” w 2022 r. prowadzono prace projektowe dla inwestycji celu publicznego oraz prace przygotowawcze dla inwestycji celu komercyjnego. Projektem objętych jest 11 ha nieruchomości gruntowych zabudowanych i niezabudowanych, w tym 18 lokalizacji planowanych do realizacji zabudowy kubaturowej; obejmuje on również zagospodarowanie 5,5 ha terenów zielonych i realizację 2 km dróg. W 2022 r. uzyskano pozwolenie na rewaloryzację zabytkowego obiektu przy ul. Śluza 3.
- W ramach porozumienia zawartego w czerwcu 2019 r. między Gdańskiem a Sopotem o współpracy przy **planowaniu zabudowy i zagospodarowania terenu w rejonie Ergo Areny** podjęto uchwałę o przystąpieniu do sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie Gdańska i Sopotu. W listopadzie 2022 r., na podstawie całościowej koncepcji zagospodarowania terenu, uchwalono plan dla części Gdańskiej. Uchwalenie planu zagospodarowania przestrzennego dla części sopockiej przewiduje się w 2023 r.
- Prowadzono działania wdrażające „**Standardy projektowe i katalog nawierzchni Gdańska**” zawierające zbiór wytycznych do projektowania poszczególnych elementów pasa drogowego (w tym także ścieżek rekreacyjnych) wraz z podziałem miasta na strefy i określonym rodzajem nawierzchni w poszczególnych obszarach. Opracowanie stanowi swoiste kompendium wiedzy dla projektantów i wykonawców świadczących usługi na rzecz jednostek miejskich, a także innych podmiotów działających w przestrzeni miasta, takich jak spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, deweloperzy, przedsiębiorcy. Katalog jest dostępny na stronie Gdańskiego Zarządu Dróg i Zieleni.
- Kontynuowano **Program Rewaloryzacji Ulic Śródmieścia**. W 2022 r. rozpoczęto realizację inwestycji na ul. Ogarnej, zakończono modernizację ul. Za Murami, ul. Pańskiej i ul. Węglarskiej. Podjęto prace nad przebudową chodników w ciągu ul. Pańskiej, ul. Czopowej, ul. Dylinki. **[Powiązanie z Programem Operacyjnym VIII. Mobilność i Transport]**
- W 2022 r. w ramach **przebudowy ul. Długiej i Długi Targ** wykonano remont nawierzchni ul. Długiej i Długo Targu. Zakres prac objął: rozbiórkę istniejącej konstrukcji nawierzchni ulicy, regulację urządzeń naziemnych infrastruktury technicznej, podbudowę, a następnie ułożenie nawierzchni z płyt granitowych oraz kostki kamiennej. **[Powiązanie z Programem Operacyjnym VIII. Mobilność i Transport]**
- Kontynuowano zaplanowany na lata 2017–2025 **program „Jaśniejszy Gdańsk”** polegający na budowie i modernizacji oświetlenia ulicznego z użyciem energooszczędnych technologii oświetleniowych. Szacunkowa wartość programu wyniesie ponad 58 mln zł, natomiast łączna długość ciągów planowanych do oświetlenia sięgnie 185 km w 508 lokalizacjach. W 2022 r. oświetlono 12,3 km ulic i ciągów pieszych w 37 lokalizacjach za kwotę blisko 4 mln zł (dodatkowe 13 lokalizacji w trakcie realizacji).

Wybudowano nowe oświetlenie – postawiono 419 słupów i zamontowano 421 opraw na ulicach: Skrajnej, Ogińskiego, Uroczej, Horacego, Delfina, Komety, Wolarza, Cefeusza, Węsierskiej, Staropolskiej, Żabiej, Kwietniowej, Sierpniowej, Lipcowej, Wrześniowej, Grudniowej, Ustronie, Balcerskiego, Dobrowolskiego, Czereśniowej, Śliwkowej, Rusałki, Zawodzie, Reformackiej, Lotników Polskich, Jutrzenki, Synów Pułku, Tomczaka, Zawilcowej, Migowskiej, Ku Ujściu, Sygietyńskiego, Goplańskiej, Straszyńskiej, Borkowskiej, Czerskiej, a także na schodach terenowych od ul. Legnickiej do ul.

Wyczółkowskiego. **[Powiązanie z Programem Operacyjnym VIII. Mobilność i Transport]**

- Kontynuowano realizację **iluminacji świątecznych**, które zlokalizowano w różnych miejscach w Gdańsku. W 2022 r. dekoracje świetlne pojawiły się na choinkach przy ulicach: Długi Targ, Gościnną, Wróbla, Biskupia, Klonowa, Turystyczna, Uczniowska/Starowiejska, Damroki, Targ Węglowy, także na skrzyżowaniu ul. Bulońskiej z Rakoczego, w parku Chirona, na plac księdza Góreckiego, na skwerze Pomorska/Gospody oraz przy zbiorniku Jeleniogórska. Na wybranych ulicach zamontowano także świąteczne oświetlenie na masztach oświetleniowo-trakcyjnych. Iluminacjami ozdobiono parki: Oruński i Oliwski. Dodatkowo w celu wyeksponowania walorów obiektów zabytkowych, mostów, wiaduktów w Gdańsku działało ponad 3 tys. punktów oświetlenia iluminacyjnego. W 2022 r. nowością wśród iluminacji był między innymi samolot na Zaspie – dekoracja świetlna dla dzielnicy, w której procentowo najwięcej mieszkańców głosowało w Budżecie Obywatelskim. Stawiano na rozwiązania energooszczędne i odpowiadające normom energetycznym. Z uwagi na oszczędności zmniejszono liczbę niektórych iluminacji – np. na słupach trakcji tramwajowych.

Rycina 3. Iluminacje świąteczne na Zaspie. Fotograf: Dominik Paszliński /www.gdansk.pl

- Kontynuowano akcję **„Zostań Mecenaszem Parku Oliwskiego”** skierowaną do wszystkich mieszkańców Gdańska chcących wnieść swój wkład w rozwój i upiększanie parku. Akcja polega na ufundowaniu przez osoby lub firmy ławki z odpowiednią dedykacją na tabliczce.
- W latach 2018–2021 realizowano projekt **„Spojrzenie na Gdańsk”**, w którym otwierano nowe osie widokowe w ramach tworzenia sieci powiązań krajobrazowych oraz porządkowano bądź zagospodarowywano tereny w ich najbliższym otoczeniu. W 2022 r. podjęto prace związane z formowaniem i utrzymaniem zieleni wysokiej wokół istniejących punktów widokowych.
- W ramach projektu **„Zasady funkcjonowania oraz udostępniania lokalizacji do prowadzenia punktów handlowych oraz gastronomicznych”** w 2022 r. zorganizowano konkursy na sezonowe punkty: cukiernicze na Głównym Mieście, dla plastyków na Drodze Królewskiej, obsługi ruchu turystycznego w pasie nadmorskim, sprzedaży owoców i warzyw, sprzedaży kwiatów i zniczy przed cmentarzem Łostowickim. Przeprowadzono także pilotażowe działania związane z handlem płodami rolnymi od rolników na Rynku na Oruni.
- W 2022 r. prowadzono dalsze działania informacyjne i wdrażano rozwiązania zawarte w dokumencie **„Szczegółowe standardy dostępności dla kształtowania przestrzeni i budynków w mieście Gdańsku. Poradnik projektowania uniwersalnego”**. Dokument ten uwzględnia lokalną specyfikę miasta oraz już funkcjonujące regulacje w tym zakresie. Szczegółowe standardy będą wskazywać projektantom preferowane rozwiązania techniczne i przestrzenne w zakresie projektowania: ciągów pieszych i ich wyposażenia, dróg rowerowych i ciągów pieszo-rowerowych, przejść dla pieszych, przystanków komunikacji miejskiej, pokonywania różnic wysokości w terenie, miejsc postojowych, terenów rekreacyjnych, placów zabaw, tymczasowej organizacji ruchu pieszego, a także budynków w zakresie stref wejścia, komunikacji pionowej i poziomej, pomieszczeń sanitarnych i innych oraz wyposażenia wewnątrz i drogi ewakuacji. **[Powiązanie z Programem Operacyjnym III. Integracja społeczna i aktywność obywatelska]**
- W maju 2021 r. podjęto uchwałę intencjonalną dotyczącą podjęcia prac nad przygotowaniem uchwały o utworzeniu **parku kulturowego w Śródmieściu**. Park kulturowy ma na celu wypracowanie regulacji dotyczących ochrony materialnego i krajobrazowego dziedzictwa kulturowego oraz społecznego i gospodarczego oddziaływania na przestrzeń publiczną na obszarze takiego parku. W ślad za uchwałą w 2022 r. opracowano projekt regulacji dotyczących ochrony materialnego i krajobrazowego dziedzictwa kulturowego oraz społecznego i gospodarczego oddziaływania na przestrzeń publiczną na obszarze parku kulturowego. Przeprowadzono także II etap konsultacji społecznych. W 2023 r. w wyniku na liczne uwagi, które poddano analizie, podjęto decyzję o wstrzymaniu prac nad parkiem kulturowym.
- W ramach **rewitalizacji Biskupiej Górki i Starego Chełmu** w 2022 r.:

Raport z realizacji Programu Operacyjnego Przestrzeń Publiczna za 2022 rok
wersja dostępna cyfrowo

- w **Centrum Wsparcia Seniora na Biskupiej Górcie** wspierano grupę 16 osób w wieku senioralnym w zakresie sprawności ruchowej, pobudzania kreatywności i wzmacniania pamięci;
 - realizowano umowę na roboty budowlane polegające na wykonaniu remontu lokalu **przy ul. Styp-Rekowskiego 16** i jego adaptacji do prowadzenia działań społecznych w ramach **Centrum Wsparcia Rodziny**;
 - zakończono **przebudowę ul. Górka** wraz z infrastrukturą techniczną i rozpoczęto przebudowę ulic: Biskupiej, Na Stoku, Salwator i Zaroślak;
 - w ramach przebudowy i modernizacji elementów budynków mieszkalnych i ich otoczenia opracowana została dokumentacja techniczna na inwestycje w 13 budynkach komunalnych. Wszystkie otrzymały pozwolenia na budowę.
Realizowano roboty budowlane na przebudowę budynków komunalnych:
Salwator 7, Rogaczewskiego 45, Biskupia 8a, 11, 17 i 27, Na Stoku 12b, 35, 39 i 40.
Przeprowadzono również roboty budowlane **w 10 budynkach wspólnot mieszkaniowych:** Biskupia 4, 8, 20, 29, 30 i 33, Górka 11, Na Stoku 10, Zaroślak 1 i 4;
 - podpisano umowę na opracowanie projektu **urządzenia przestrzeni publicznej i terenów zielonych przy ul. Biskupiej**, uzgodnienia z Gdańskim Zarządem Dróg i Zieleni oraz Pomorskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków;
 - zakończono realizację umowy z Fundacją Gdańską, dzięki której **zagospodarowano podwórka** w kwartale ulic: Biskupiej, Salwator i Na Stoku oraz przestrzeń wzdłuż schodów między ul. Biskupią a Pohulanką;
 - przeprowadzono, na podstawie rozstrzygniętego konkursu **powierzenia zadań organizacjom pozarządowym**, działania animacyjne w Centrum Wsparcia Seniora oraz w społeczności w podwórku przy ul. Górka.
- W ramach rewitalizacji **Nowego Portu z Twierdzą Wisłoujście** w 2022 r.:
 - prowadzono działania **Centrum Wsparcia Rodzin**, które jest odpowiedzialne między innymi za prowadzenie zajęć dla matek z dziećmi z rodzin dysfunkcyjnych; w tym samym lokalu organizowane były również zajęcia **Klubu Aktywnego Mieszkańca**;
 - w wyremontowanym w 2019 r. lokalu przy ul. Na Zaspę 53 kontynuowano działalność **Youth Point** – placówki wsparcia dziennego, z której usług korzysta ok. 40 osób w wieku 13–18 lat, a która oferuje zajęcia socjoterapeutyczne, pogotowie lekcyjne, wsparcie pedagogiczne oraz psychologiczne;
 - realizowano umowę na opracowanie dokumentacji projektowej **przebudowy placu przy przystani promowej** na podstawie koncepcji urbanistyczno-architektonicznej wybranej uprzednio w konkursie wraz z zaleceniami i wytycznymi Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków;
 - w 2022 r. **zrealizowano roboty budowlane w 8 wspólnotach mieszkaniowych** (Bliska 9-9a, ks. Góreckiego 6 i 6a, Rybołowców 3a, Strajku Dokerów 11, 17 i 19 oraz Wilków Morskich 7);

Raport z realizacji Programu Operacyjnego Przestrzeń Publiczna za 2022 rok
wersja dostępna cyfrowo

- zakończono roboty budowlane przy **przebudowie i modernizacji dróg** wraz z infrastrukturą podziemną na ulicach: Góreckiego, Strajku Dokerów oraz Wilków Morskich;
 - zakończono realizację umowy z Fundacją Gdańską. Zagospodarowano podwórkę przy placu księdza J. Gustkowicza i ul. Na Zaspę 53;
 - zlecono, na podstawie rozstrzygniętego konkursu **powierzenia zadań organizacjom pozarządowym**, prowadzenie działań animacyjnych i profilaktycznych wśród młodzieży i dorosłych mieszkańców w obrębie podwórek na ul. Strajku Dokerów, ul. Góreckiego i ul. Wilków Morskich; celem animacji społeczności była zmiana podejścia mieszkańców w kierunku współodpowiedzialności za przestrzeń podwórka.
- W ramach rewitalizacji **Dolnego Miasta, Placu Wałowego i Starego Przedmieścia** w 2022 r.:
 - prowadzono prace archeologiczne dotyczące **zagospodarowania terenu przyległego przy ul. Królikarnia** oraz kontynuowano działania społeczne w wyremontowanym budynku Królikarnia 13;
 - kontynuowało działalność **Centrum Wsparcia i Terapii Rodzin przy ul. Radnej 3/2**, które prowadzi wsparcie psychoterapeutyczne i psychologiczne, treningi, animację, wsparcie psychiatryczne, asystenturę, interwencję oraz diagnozę rodzin i uczestników projektu;
 - kontynuowano opracowanie dokumentacji technicznej dla zadania „**Zagospodarowanie terenu pl. Wałowego** na podstawie wyłonionej w konkursie koncepcji urbanistyczno-architektonicznej z uwzględnieniem zaleceń pokonkursowych i wytycznych Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków”;
 - rozpoczęto roboty budowlane dla zadania „Zagospodarowanie Optywu Motławy wraz z bastionami”;
 - w ramach modernizacji i remontów budynków oraz ich otoczenia wykonano **remont budynków komunalnych** przy pl. Wałowym 5 i 9, ul. Dolna Brama 4 i 6 oraz ul. Pod Zrębem 5b. Rozpoczęto także remont budynków przy ul. Królikarnia 1 i 2. Wykonano remonty 4 budynków wspólnot mieszkaniowych: ul. Dobra 2, Fundacyjna 7, Polna 1-4 oraz Toruńska 8;
 - w ramach **przebudowy i modernizacji dróg** i infrastruktury podziemnej zakończono roboty budowlane na ul. Przyokopowej, Wierzbowej i Polnej oraz dwukrotnie ogłoszono przetarg dla ul. Chłodnej, Sempołowskiej, Królikarnia i Reduta Dzik;
 - kontynuowano umowę ze stowarzyszeniem **Opowiadacze Historii Dolnego Miasta** na realizację zadania polegającego na animacji społecznej mieszkańców kwartałów i wspólnej realizacji zagospodarowania podwórek przy ul. Chłodnej 9-10 oraz przy ulicach: Przesmyk, Łąkowej, Jaskółczej i Dolnej;

- rozstrzygnięto konkurs na **powierzenie zadań organizacjom pozarządowym** – na jego podstawie zlecono prowadzenie w podwórkach działań animacyjnych mających na celu podtrzymanie wśród mieszkańców poczucia wspólnej odpowiedzialności za efekty rewitalizacji podwórek.
- W ramach **rewitalizacji Oruni** w 2022 r.:
 - zakończono budowę **placówki** na potrzeby realizacji zadań z zakresu usług społecznych **przy ul. Dworcowej 11**;
 - po zakończeniu przebudowy przekazano w użytkowanie **budynek ratusza przy ul. Gościnniej 1** – to siedziba oddziału Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej oraz Rady Dzielnicy; powstało miejsce do prowadzenia działań społecznych przez Gdańską Fundację Innowacji Społecznej;
 - prowadzono prace nad dokumentacją dla zadania **rewaloryzacji Rynku Oruńskiego** wraz z przebudową układu drogowego i infrastruktury technicznej;
 - w projekcie **modernizacji i remontów budynków mieszkalnych** wraz z otoczeniem na Oruni miasto współpracowało z 20 partnerami: wspólnotami mieszkaniowymi oraz 1 spółdzielnią mieszkaniową; w 2022 r. roboty budowlane zakończyły 3 wspólnoty mieszkaniowe (Junacka 5, Trakt św. Wojciecha 65, Żuławska 17/18);
 - **przeprowadzono remonty w 11 budynkach komunalnych**: Trakt św. Wojciecha 81, 83, 85, 101, 103a, 109 i 111, Rejtana 18, Gościnna 14, 16 i 18; pozostał 1 budynek w trakcie przygotowywania dokumentacji: Rejtana 20;
 - zakończono realizację przez Gdańską Fundację Inicjatyw Społecznych umowy na prowadzenie **działań podwórkowych** na lata 2020–2022. Działania odbywały się na podwórkach przy ul. Trakt św. Wojciecha 93, 95, 97, 99, 101 i 103a;
 - rozstrzygnięto konkurs na **powierzenie zadań organizacjom pozarządowym**, na podstawie którego zlecono prowadzenie działań animacyjnych wśród młodzieży i osób dorosłych w okolicy adresu ul. Ubocze 24; w działania animacyjne zaangażowano lokalną społeczność do prac nad estetyzacją terenów zielonych w tej lokalizacji.

Cel operacyjny IX.2. Większe uwzględnienia terenów zielonych i obszarów cennych przyrodniczo w kształtowaniu przestrzeni publicznej

- W 3. edycji **Zielonego Budżetu Obywatelskiego** zgłoszono 184 projekty, a pula środków wyniosła ok. 5 mln zł. Do realizacji wybrano 52 projekty. Największymi realizowanymi zadaniami z zakresu zieleni będą 3 projekty ogólnomiejskie: 1) „Zielona Oliwa – kompleksowy projekt przywrócenia zadrzewień przy al. Grunwaldzkiej”, 2) „Zielone serca dzielnicy: Piecki-Migowo, Chełm, Orunia Górna” oraz 3) „Zielony górny taras Gdańska (Jasień, Kokoski, Matarnia, Osowa)”. Szacowany koszt każdego z nich to

prawie 420 tys. zł. [**Powiązanie z Programem Operacyjnym III. Integracja i Aktywność Obywatelska**]

- Kontynuowano działania w zakresie powstania **parku Południowego**. W 2022 r. zrealizowano i opublikowano masterplan dla jego obszaru. Park, który docelowo będzie mieć powierzchnię ok. 77 ha, powstaje głównie z myślą o potrzebach mieszkańców południowych dzielnic: Oruni Górnej-Gdańska-Południa, Ujeściska-Łostowic oraz Jasienia.

Rycina 4. Konceptcja Parku Południowego. Materiał: Biuro Architekta Miasta Gdańsk

- W ramach **rewaloryzacji zabytków sztuki ogrodowej i zagospodarowania terenów zieleni** w mieście w 2022 r. przekazano do użytkowania i udostępniono publiczności przebudowane obiekty palmiarni w parku Oliwskim: rotundę i oranżerię. Rozpoczęto aktualizację projektu budowy nowej szklarni. Dokończono realizację II etapu zagospodarowania Wroniej Górki. Na 2023 r. planuje się rozpoczęcie realizacji odnowienia skweru im. Niemena.
- W 2022 r. jednostki miejskie posadziły w sumie **4454 drzewa i 11 586 krzewów**. W pasach drogowych oraz parkach i zieleńcach posadzono prawie 29 tys. roślin wieloletnich. Wydział Środowiska Urzędu Miejskiego w Gdańsku wydał zgody na usunięcie 6834 drzew, w zamian za które nałożył obowiązek wykonania nasadzeń zastępczych w liczbie 13 646 sztuk drzew. Naliczono opłaty za usunięcie zieleni w wysokości ponad 3,8 mln zł.
- W 2022 r. w ramach rewaloryzacji **Wielkiej Alei Lipowej** podpisano umowę z wykonawcą na opracowanie wielobranżowej dokumentacji dla rzędów A i B (pomiędzy torowiskiem tramwajowym a jezdnią w kierunku Wrzeszcza). Opracowanie dokumentacji i rozpoczęcie realizacji zadania planuje się do końca 2023 r.

- Kontynuowano działania związane ze **zwiększaniem udziału roślin w istniejących obiektach hydrotechnicznych na terenie Gdańska** między innymi poprzez nasadzenia drzew wokół zbiorników retencyjnych. W 2022 r. Spółka Gdańskie Wody była na etapie testowania własnego prototypu i wprowadzania wysp na istniejących obiektach hydrotechnicznych (głównie na zbiornikach retencyjnych) na terenie miasta Gdańska. Gdańskie Wody zamontowały swoją prototypową wyspę pływającą na zbiorniku Madalińskiego, która ma za zadanie poprawę jakości wody opadowej w obiekcie hydrotechnicznym, a dodatkowo poprawę estetyki zbiornika i atrakcyjności przestrzeni rekreacyjnej wokół niego.
- Zgodnie z planami adaptacji miasta do zmian klimatycznych spółka Gdańskie Wody wdrażała działania związane z **realizacją i promocją otwartych systemów odwodnieniowych w formie obiektów małej retencji**, takich jak np. ogrody deszczowe. Do końca 2022 r. spółka zbudowała 36 obiektów małej retencji o sumarycznej powierzchni 12 068 m², które są w stanie zretencjonować 2726 m³ wody. Dodatkowo w ramach realizacji zewnętrznych Gdańskie Wody wykonały system ogrodów deszczowych przy budynku Międzynarodowych Targów Gdańskich, który jest w stanie zretencjonować 62 m³ wody opadowej przy powierzchni 532 m². Warto też zaznaczyć, że w zakresie odbiorów inwestycji miejskich do końca 2022 r. powstało 8 inwestycji, które dały dodatkowe powierzchnie retencyjne o wartości 4216 m² i pojemność retencyjną rzędu 1943 m³.
- Kontynuowano program zastępowania trawników naturalnymi **łąkami kwietnymi**. W 2022 r. założono 13 nowych łąk kwietnych o powierzchni ok. 5,9 tys. m². Łącznie w 2022 r. posiano ponad 13 tys. m² łąk kwietnych.
- W 2022 r. w ramach projektu „**Wielofunkcyjna zieleń miejska**” zrealizowano ogród deszczowy przy ul. Srebrnej o powierzchni 340 m² i pojemności retencyjnej 35 m³. W ogrodzie deszczowym posadzono ponad 4 tys. roślin ozdobnych. Koszt inwestycji wyniósł ok. 137 tys. zł brutto. Dodatkowo w 2022 r. spółka przygotowała obiekty małej retencji na terenie schroniska Promyk oraz ogrody deszczowe przy ul. Granitowej (zadania realizowane w ramach Budżetu Obywatelskiego).
- Zgodnie z polityką miasta w zakresie ochrony cennych przyrodniczo obszarów **systematycznie ustanawia się formy ochrony przyrody na obszarach o wysokich walorach przyrodniczych**. W 2022 r. utworzono 2 nowe użytki ekologiczne („Traszka Górska w Żwirowni” i „Ropuszy Staw przy Dworze III”) oraz ustanowiono 4 pomniki przyrody.

Cel operacyjny IX.3. Szersze uspołecznienie planowania i działań w przestrzeni publicznej

- Kontynuowano współpracę ze Związkiem Uczelni Fahrenheita oraz innymi szkołami wyższymi polegającą na dzieleniu się wiedzą i dobrymi praktykami ze studentami w celu przybliżenia problematyki zagospodarowania przestrzeni publicznych oraz twórczego

włączenia ich w ten proces, szczególnie na terenach objętych rewitalizacją i obszarach zdegradowanych. W 2022 r. przeprowadzono między innymi **konkurs studencki na Nową Wizję Starej Oruni** oraz **Najlepszy Dyplom Roku** o tematyce gdańskiej. Odbyły się także **Gdańskie Laboratoria Urbanistyczno-Transportowe** (cykl warsztatów) oraz inne spotkania projektowe, np. dotyczące studenckich koncepcji zagospodarowania Osowej (w tym terenu przy ul. Raatza), Klukowa i Kokoszek czy porządkowania i uzupełniania zabudowy Dolnego Wrzeszcza w rejonie parku Kuźniczki i placu księdza Bronisława Komorowskiego.

- Przyznano **Nagrodę Prezydenta Miasta Gdańska – Dyplom Roku** za pracę dyplomową o tematyce gdańskiej zrealizowaną na Wydziale Architektury Politechniki Gdańskiej. Nagrodzono dwie prace – pt. Studium rewitalizacji Olszynki i Oruni w kontekście budowania tożsamości miejsca z wykorzystaniem odniesień wodnych oraz Problematyka współpracy zespołów konferencyjno-sportowych i ich lokalizacji, koncepcja centrum kongresowego i zaplecza sportowego w sąsiedztwie Hali Olivii jako odpowiedź na optymalne zarządzanie obiektami o funkcjach łączonych. Nagroda przyznawana jest od 2001 r.
- W ramach promocji ekologicznej rozbudowano podstronę **Zielony Gdańsk** (strona internetowa: www.gdansk.pl/zielony-gdansk) i zadbano o odpowiednie jej prowadzenie. Na stronie można między innymi znaleźć informacje na temat łąk kwietnych czy pnączy miejskich, a także zgłosić drzewo do objęcia ochroną jako pomnik przyrody.
- Niezmiennie **rozwijano współpracę z lokalnymi społecznościami i grupami interesariuszy** w zakresie dalszego pogłębiania partycypacji w planowaniu przestrzennym poprzez organizację warsztatów kierowanych do mieszkańców, współpracę z radami dzielnic, radnymi miejskimi oraz organizacjami pozarządowymi. Dodatkowo w 2022 r. kontynuowano akcję organizacji świąt poszczególnych ulic, np. ul. Garncarskiej.
- Kontynuowano pracę **Komitecie Rewitalizacji** stanowiącego forum współpracy i dialogu między przedstawicielami mieszkańców z obszarów rewitalizowanych, organizacjami pozarządowymi a wspólnotami mieszkaniowymi. W 2022 r. odbyły się 2 posiedzenia Komitetu Rewitalizacji, na których przedstawiano stan zaawansowania działań rewitalizacyjnych we wszystkich podobszarach rewitalizacji.
- Dla mieszkańców Śródmieścia i innych interesariuszy z tego obszaru organizowano spotkania o charakterze konsultacyjno-informacyjnym z tzw. **Menadżerem Śródmieścia**. Spotkania dotyczyły współkorzystania z najbliższej przestrzeni, między innymi zagospodarowania podwórek, organizacji parkowania, organizacji ruchu czy zagospodarowania zieleni. W 2022 r. odbyło się 8 spotkań z mieszkańcami i radnymi dzielnic, w tym 6 spotkań dotyczących przestrzeni Śródmieścia.
- Kontynuowano spotkania z dzierżawcami lokali usługowych w sprawie wdrażania nowych zasad estetycznych dla ogródków gastronomicznych i punktów handlowych, w szczególności z terenu Głównego Miasta i jego okolic. Spotkania dotyczyły dostosowania ogródków i punktów handlowych do nowych zasad, takich jak wydzielanie

przestrzeni, katalog dozwolonych materiałów, kolorystyka. W 2022 r. odbyły się 3 spotkania połączone ze spotkaniami konsultacyjnymi w sprawie utworzenia parku kulturowego na obszarze Głównego Miasta.

- W ramach działań Architekta Miasta zorganizowano **Gdańskie Debaty Miejskie**, poświęcone innowacjom w kształtowaniu przestrzeni. Do udziału w nich zapraszani są uznani specjaliści z obszaru urbanistyki i architektury, w tym przedstawiciele środowiska naukowego, samorządowcy, praktycy oraz organizacje zawodowe i pozarządowe. W 2022 r. odbyło się 10 takich spotkań.

Rycina 5. Grafika promująca jedno ze spotkań w ramach Gdańskich Debat Miejskich.
Materiał: Biuro Architekta Miasta Gdańsk

- Kontynuowano działanie **Gdańskiej Rady Architektury**, której celem jest dbanie o wysoką jakość rozwiązań architektonicznych i urbanistycznych w Gdańsku. Do kompetencji Rady należą w szczególności: opiniowanie na zlecenie Biura Architekta Miasta rozwiązań architektonicznych i urbanistycznych związanych z planowanymi inwestycjami; inicjowanie działań wspierających realizację zamierzeń inwestorów służących podniesieniu jakości inwestycji i uczestnictwo w takich działaniach; inicjowanie i uczestnictwo w mediacjach pomiędzy uczestnikami procesu inwestycyjnego a stroną społeczną; inicjowanie i uczestnictwo w dyskusji na temat kierunków przekształceń terenów miejskich; podejmowanie inicjatyw mających na celu koordynację działań w celu uzyskania wysokiej jakości rozwiązań w sferze urbanistyczno-architektonicznej i uczestnictwo w takich działaniach. Działalność Rady opiera się na społecznej pracy jej członków.
- W 2022 r. odbyła się międzynarodowa konferencja „**Elastyczne planowanie. Poszukiwanie innowacyjnych instrumentów planistycznych**” organizowana przez Biuro Architekta Miasta. Głównym celem konferencji była prezentacja obecnie analizowanych i wdrażanych instrumentów planistycznych, które nie są jeszcze częścią formalnej

procedury planistycznej, oraz dyskusja nad nimi. Intencją organizatorów był udział praktyków (planistów i projektantów), przedstawicieli sektora publicznego (prezydentów miast, radnych, architektów miast i planistów miejskich), przedstawicieli świata nauki i innych profesjonalistów zajmujących się kształtowaniem innowacyjnych instrumentów planowania i rozwoju miast.

- W kwietniu i maju 2022 r. odbył się **cykl dyskusji „Przestrzeń Publiczna. Jest miejsce na Twój głos”** dotyczących roli i znaczenia miejsc powszechnie dostępnych w różnych aspektach. Wykłady ekspertów ze Związku Uczelni Fahrenheita (Gdański Uniwersytet Medyczny, Politechnika Gdańska i Uniwersytet Gdański) zostały zorganizowane wspólnie z Samorządem Województwa Pomorskiego i wpisały się w strategiczne przedsięwzięcie pn. Pomorskie Laboratorium Przestrzeni Publicznej. Spotkania odbyły się w formule hybrydowej: w siedzibach uczelni oraz za pośrednictwem mediów społecznościowych. Transmisja każdego wykładu jest dostępna na kanale YouTube oraz Facebooku FarU.
- Przeprowadzono cykl **Gdańskich Warsztatów Projektowych**, w ramach którego partycypacyjnie rozwiązywane są (i będą w przyszłości) kolejne problemy przestrzenne i społeczne. Do udziału w warsztatach zaproszeni zostali mieszkańcy oraz specjaliści z obszaru urbanistyki i architektury, w tym przedstawiciele środowiska naukowego, samorządowców, praktyków oraz organizacji zawodowych i pozarządowych. Otwarte spotkania dla wszystkich zainteresowanych służyły zdefiniowaniu nowych kierunków kształtowania przestrzeni Gdańska. Zajmowano się ul. Nową Wałową, ul. Do Studzienki, pasmem al. Grunwaldzkiej, poprawą zagospodarowania Wysoczyzny Morenowej.
- Kontynuowano program **Wspólne Podwórko** – konkurs promujący, wspierający i realizujący projekty rewaloryzacji przestrzeni sąsiedzkich, stycznych do przestrzeni publicznych i wzajemnie na siebie oddziałujących, stanowiących najbliższe sąsiedztwo wspólnot mieszkaniowych. W 2022 r. zakończono 4 realizacje rozpoczęte w 2021 r. oraz przeprowadzono 5 kolejnych zagospodarowań wewnątrz podwórzowych przy budynkach wspólnot mieszkaniowych;
- Realizowano program **Podwórko Gminne** mający na celu zagospodarowanie przestrzeni położonych w sąsiedztwie budynków mieszkalnych stanowiących 100% własności Gminy Miasta Gdańska. Program ten szczególną uwagę zwraca na organizację punktów gromadzenia odpadów poprzez budowę wiat śmietnikowych lub osłon punktów gromadzenia odpadów. W 2022 r. zakończono budowę 22 punktów gromadzenia odpadów przy budynkach gminnych.
- Prowadzono **konsultacje projektowe dotyczące wdrażania małej retencji miejskiej** dla inwestorów oraz projektantów w zakresie powierzchniowych systemów małej retencji na terenie miasta. W samym 2022 r. uzgodniono projekty powierzchniowej retencji, która będzie w stanie pomieścić blisko 130 tys. m³ wody.
- Kontynuowano spotkania z dzierżawcami lokali usługowych, inwestorami i zarządcami nieruchomości w sprawie wdrażania zapisów Uchwały Krajobrazowej Gdańska. Spotkania były poświęcone dostosowaniu nośników reklamowych do regulacji wynikających z zapisów Uchwały Krajobrazowej Gdańska.

- Sukcesywnie wprowadzane są **nowe narzędzia do partycypacji**, takie jak zastosowanie zdjęć lotniczych, modelu 3D oraz zdjęć ukośnych miasta przy prezentacji ustaleń projektów planów miejscowych. Ponadto przy opracowaniach studialnych, poza ankietami internetowymi, coraz powszechniej publikuje się projekty np. sieci tras STeR 2.0 itp. – w formie mapy interaktywnej z możliwością wskazywania uwag i propozycji nowego przebiegu, realizowane są także filmy edukacyjno-informacyjne, prowadzi się działania edukacyjne skierowane do młodzieży (prelekcje, warsztaty), prototypowanie i eksperymentowanie, np. w wypadku rozwiązań przestrzennych ulic.
- W ramach **projektu EUARENAS** testowany jest nowy model partycypacyjny quasi-panelu obywatelskiego w dzielnicy Piecki-Migowo oraz tworzy się z mieszkańcami i interesariuszami masterplan rozwoju dzielnicy. W 2022 r. odbyło się 5 spotkań – w każdym uczestniczyło ok. 40 mieszkańców. **[Powiązanie z Programem Operacyjnym III. Integracja i Aktywność Obywatelska]**
- Kontynuowano projekt „**Nie chlebem**” polegający na ustawieniu „kaczkomatów” – drewnianych zasobników, z których mieszkańcy mogą pobrać bezpłatnie torebki ze specjalną karmą dla ptactwa wodnego, aby dokarmiać nią kaczki lub łabędzie podczas zimowego spaceru. W 2022 r. wyremontowano istniejące kaczkomaty i zamontowano 9 zasobników w nowych lokalizacjach. Obecnie na terenach zieleni w obrębie zbiorników wodnych znajduje się 37 kaczkomatów.
- Kontynuowano projekt edukacyjny „**Gdańskie motylówki**” polegający na sadzeniu krzewów wabiących motyle, pszczoły czy trzmiele. W ramach projektu w 2022 r. wykonano nasadzenia krzewów i bylin przyciągających motyle.
- Kontynuowano projekt edukacyjny „**Strefa dla jeża**”, mający na celu zwrócenie uwagi na obecność jeży w środowisku zurbanizowanym. Program, polegający na pozostawianiu w wybranych lokalizacjach opadłych liści oraz niedokosów, jest realizowany cyklicznie jesienią.
- Realizowano program **promowania roślinności rodzimej** w projektach zieleni miejskiej w kontekście wzmacniania tożsamości lokalnej. Projekt wdrażany jest przy wykonywaniu nasadzeń roślinnych wzdłuż głównej arterii komunikacyjnej w Gdańsku oraz na terenach rekreacyjnej zieleni miejskiej (parki, skwery, zieleńce).
- Pod koniec roku zorganizowano **konkurs na formę nowych wiat przystankowych komunikacji zbiorowej**. Jego celem było uzyskanie najlepszych koncepcji architektonicznych na projekt przystanku autobusowego, który zapewni równowagę pomiędzy estetyką a aspektami funkcjonalnymi.
- Zorganizowano kolejną edycję **konkursu na najlepszą gdańską realizację architektoniczną**. Ma on na celu promocję gdańskiej architektury poprzez ukazanie jej różnorodnego i ciekawego oblicza. Nagrody otrzymują wspólnie architekt, inwestor i wykonawca – a mogą być przyznane za najlepszy budynek, zespół budynków, budowlę (mosty, wiadukty, wieże itp.) lub elementy terenowe (założenia parkowe, promenady, urządzenia sportowe itp.). Nagrodę przyznano 6 budowlom w 4 kategoriach. Wyróżniono budynek biurowy Gato, obrotową kładkę św. Ducha, Dwór Uphagena,

Raport z realizacji Programu Operacyjnego Przestrzeń Publiczna za 2022 rok
wersja dostępna cyfrowo

gmach Hydromechaniki Politechniki Gdańskiej oraz budynku przy ul. Lastadia 2 i Lastadia 41. Nagrodą specjalną wyróżniono adaptację Muzeum Bursztynu.

- W 2022 r. odbyły się **warsztaty dla mieszkańców w ramach działań Budżetu Obywatelskiego**. Przed upływem terminu składania wniosków do BO w 6 lokalizacjach zorganizowano spotkania z mieszkańcami przybliżające zasady zagospodarowania przestrzeni publicznej pod kątem dostępności, zieleni, rozwiązań retencyjnych itp.
- Zrealizowano 3 spotkania **Rady Interesariuszy Młodego Miasta i Polskiego Haka**, podczas których omawiane były kolejne działania na tym obszarze. Inicjatywa ma na celu wypracowywanie optymalnych rozwiązań zagospodarowania terenów z uwzględnieniem przestrzeni publicznych. W trakcie posiedzeń Rady dyskutowane były między innymi kwestie koordynacji zagospodarowania całej strefy oraz charakter i sposób kształtowania kluczowych przestrzeni publicznych.

Wskaźniki realizacji Programu Operacyjnego Przestrzeń Publiczna [2016-2022]

Cel XI.1. Wyższa jakość przestrzeni publicznej

IX.1.a. Dostępność mebli miejskich w okolicy miejsca zamieszkania w ocenie mieszkańców

Średnia ocena w skali szkolnej 6- stopniowej z badania „Jakość życia w Gdańsku”, gdzie 1 oznacza ocenę niedostateczną, a 6 – celującą

Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Wartość wskaźnika	3,28	Brak danych	3,39	Brak danych	Brak danych	3,45	Brak danych

IX.1.b. Estetyka przestrzeni publicznej w okolicy miejsca zamieszkania w ocenie mieszkańców

Średnia ocena w skali szkolnej 6- stopniowej z badania „Jakość życia w Gdańsku”, gdzie 1 oznacza ocenę niedostateczną, a 6 - celującą

Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Wartość wskaźnika	3,12	Brak danych	3,24	Brak danych	Brak danych	3,42	Brak danych

IX.1.c. Liczba nowych przestrzeni publicznych

Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Wartość wskaźnika	3	8	16	0	7	10	11

Źródło: Dyrekcja Rozbudowy Miasta Gdańska, Gdański Zarząd Dróg i Zieleni

IX.1.d. Liczba nowych przestrzeni publicznych w obszarach zdegradowanych

Obszary zdegradowane wyznaczone w Gminnym Programie Rewitalizacji

Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Wartość wskaźnika	0	0	0	0	3	3	0

Źródło: Dyrekcja Rozbudowy Miasta Gdańska, Gdański Zarząd Dróg i Zieleni

Cel IX.2. Większe uwzględnienie terenów zielonych i obszarów cennych przyrodniczo w kształtowaniu przestrzeni publicznej

IX.2.a. Dostępność miejsc spacerowo-wypoczynkowych w ocenie mieszkańców

Średnia ocena w skali szkolnej 6- stopniowej z badania „Jakość życia w Gdańsku”, gdzie 1 oznacza ocenę niedostateczną, a 6 – celującą

Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Wartość wskaźnika	4,11	Brak danych	4,08	Brak danych	Brak danych	4,09	Brak danych

IX.2.b. Jakość miejsc spacerowo-wypoczynkowych (parki, zieleńce) w ocenie mieszkańców

Średnia ocena w skali 1–6, gdzie 1 – ocena niedostateczna, 6 - ocena celująca badanie „Jakość życia w Gdańsku”

Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Wartość wskaźnika	4,04	Brak danych	4,07	Brak danych	Brak danych	4,09	Brak danych

IX.2.c. Udział urządzonych terenów zielonych w całkowitej powierzchni miasta

Powierzchnia skwerów, parków i zielonych terenów rekreacyjnych jako odsetek powierzchni miasta

Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Wartość wskaźnika	1,6%	1,7%	1,8%	1,9%	2,0%	2,0%	2,0%

Źródło: Gdański Zarząd Dróg i Zieleni

IX.2.d. Dostępność terenów zielonych w ocenie mieszkańców

Średnia ocena w skali szkolnej 6-stopniowej z badania „Jakość życia w Gdańsku”, gdzie 1 oznacza ocenę niedostateczną, a 6 – celującą

Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Wartość wskaźnika	4,15	Brak danych	4,12	Brak danych	Brak danych	4,16	Brak danych

IX.2.e. Czystość i estetyka terenów zielonych w ocenie mieszkańców

Średnia ocena w skali szkolnej 6 - stopniowej z badania „Jakość życia w Gdańsku”, gdzie 1 oznacza ocenę niedostateczną, a 6 - celującą

Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Wartość wskaźnika	3,84	Brak danych	3,88	Brak danych	Brak danych	3,96	Brak danych

Cel IX.3. Szersze uspołecznienie planowania i działań w przestrzeni publicznej

IX.3.a. Liczba spotkań edukacyjno-informacyjnych z mieszkańcami

Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Wartość wskaźnika	185	129	120	129	33	101	135

Źródło: Biuro Rozwoju Gdańska

IX.3.b. Liczba spotkań warsztatowych z mieszkańcami

Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Wartość wskaźnika	7	8	19	29	40	41	36

Źródło: Biuro Rozwoju Gdańska

IX.3.c. Liczba uczestników spotkań edukacyjno-informacyjnych i warsztatowych

Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Wartość wskaźnika	23	2 505	4 362	2 288	548	2 416	3 323

Źródło: Biuro Rozwoju Gdańska

IX.3.d. Ocena spotkań edukacyjnych i warsztatowych

Średnia ocena w skali 5-stopniowej z badania ewaluacyjnego po spotkaniach edukacyjnych i warsztatowych, gdzie 1 oznacza bardzo źle, a 5 - bardzo dobrze

Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Wartość wskaźnika	Brak danych	4,45	4,62	4,34	Brak danych	Brak danych	4,10

**Zespół do spraw Koordynacji i Ewaluacji
Programów Operacyjnych:**

Katarzyna Drozd-Wiśniewska
Marcin Hrynkiewicz
Aleksandra Madajczyk
Sandra Stelmak
Agnieszka Strzelczyk
Magdalena Wiktor
Robert Wójcik

Wydawca:

Urząd Miejski w Gdańsku
ul. Nowe Ogrody 8/12
80-803 Gdańsk
www.gdansk.pl/strategia

GDAŃSK 2024

Dokument „Gdańsk Programy Operacyjne 2023” został przyjęty Uchwałą Nr XVII/514/15 Rady Miasta Gdańska z dnia 17 grudnia 2015 roku.